

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گرانی، یکی از مظاهر سختی و راه حل آن در شریعت پروردگار ما

(ترجمه)

امروزه مسلمانان از قیمت‌های گزاف همه مواد، به ویژه مواد سوختی - که گرانی آن همه چیز را تحت تأثیر قرار می‌دهد - رنج می‌برند، تا جایی که فریادها و ناله‌های مردم فضای آسمان را فرا گرفته و کسی نیست که به فریادهای‌شان پاسخ دهد و حتی سبب سیر صعودی اسعار گردیده است. این سختی‌ها و مصیبت‌ها یکی از مظاهر ضَنْك (سختی و تنگی) است که الله سبحانه و تعالی ما را در کلام مجیدش از آن بر حذر داشته است:

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ [طه: 124]

ترجمه: و هرکس از یاد من روی گرداند، بی‌گمان برای او زندگی (سخت و) تنگی خواهد بود و ما او را در قیامت نابینا محسور می‌کنیم.

وقتی دلایل و اسباب افزایش قیمت مواد سوخت را تحلیل و بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که بیشتر آن‌ها مربوط به نقض احکام شرعی است که اکثریت مسلمانان آن‌ها را نادیده می‌گیرند، به عنوان مثال:

- 1- نفت موجود در سرزمین‌های مسلمانان باید ملکیت عامه باشد و افراد حق انحصار آن را به هیچ‌وجه ندارند. به تأیید این سخن دو دلیل وجود دارد: اول این‌که نفت جزء معادنی است که انحصار آن برای افراد جایز نیست و دوم این‌که نفت جزء آتش عمومی است که رسول الله صلی الله علیه و سلم مسلمانان را در آن شریک خوانده اند:
«الْمُسْلِمُونَ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثٍ فِي الْكَلْبِ وَالْمَاءِ وَالنَّارِ» (ابوداود و احمد)
ترجمه: مسلمانان در سه چیز با هم شریک هستند: در علوفه، آب و آتش.
- 2- شرکت خصوصی نمی‌تواند نفت را انحصاری کند، تفاوتی ندارد که وابسته به مسلمانان باشد و یا کفار؛ اما در صورتی که وابسته به کفار محارب و غیر مُعاهد باشد، در حرمت آن هیچ شکی نیست.
- 3- همانطور که افراد حق انحصار نفت را ندارند، همچنین جایز نیست که سهمی از آن به عنوان غرامت استخراج و اکتشاف برای‌شان داده شود؛ بلکه دولت می‌تواند برای استخراج و اکتشاف، افراد متخصص را استخدام کند و در عوض سهم معین هزینه برای‌شان بپردازد.
- 4- عجز و ناتوانی دولت در تأمین مالی تحقیقات و یا فقدان مهارت‌های فنی برای اکتشاف و استخراج، استخدام مسلمانان و یا غیرمسلمانان و انعقاد قرارداد با آن‌ها با پرداختن سهم معینی از آنچه را که استخراج می‌کنند، توجیه کرده نمی‌تواند، بلکه دولت باید تلاش کند تا مهارت و ظرفیت لازم را برای اکتشاف و استخراج فراهم کند و اگر نتوانست؛ نفت همانطور در دل زمین باقی می‌ماند تا زمینه و ظرفیت آن را فراهم کند.
- 5- دولت برای تأمین منافع مسلمانان باید صنایع لازم را ایجاد کند تا مواد خام را به مواد پخته تبدیل کند و این بدان خاطر است تا هزینه تبدیل‌سازی کاهش یابد، ارتباط با کفار قطع گردد و دست‌شان از باجخواهی و غارت اموال مسلمانان به ناحق، کوتاه گردد.
- 6- به دلیل این‌که مسلمانان در نفت باهم شریک هستند، دولت نمی‌تواند با فروختن آن برای خود سود فراهم کند، زیرا منطقی نیست که از فروختن به خود سود بُرد، بلکه دولت باید نظم‌های را به وجود آورد که مردم را قادر سازد تا نیازهای خود را به قیمت تمام شده به دست آورند.
- 7- عمیق اندیشیدن می‌دانند که افزایش قیمت سوخت چندان ربطی به جنگ اوکراین ندارد؛ اما به این دلیل می‌خواهند ما را قانع سازند. تسلط شرکت‌های غول‌پیکر بر بازار نفت و پالایش و تبنانی سیاست‌مداران ذی‌نفع، دلیل اصلی گرانی می‌باشد. بزرگترین دلیل و شاهد بر این، ارقام سودی است که از سوی این شرکت‌ها منتشر شده و در یک سوم

اول سال جاری سه برابر یا بیشتر افزایش یافته است و اگر افزایش قیمت سوخت نتیجه افزایش قیمت تمام شده باشد، سود به این شکل افزایش نمی‌یافت.

- 8- برای حاکم و دست‌اندرکارانش جایز نیست که اموال و دارایی‌های مسلمانان را انحصار کنند.
- 9- حق تشریح و قانون‌گذاری تنها مختص ذات الله سبحانه و تعالی بوده و هوا و هوس و منافع هیچ‌گاه مصدر تشریح شده نمی‌تواند، زیرا اگر امر تشریح به انسان سپرده شود، متنفذین قوانینی را وضع می‌کنند که فقط مصلحت و منفعت خودشان را تأمین کند و این یک واقعیت محسوس و مشهود است.
- 10- مکانی که نفت یا هر ثروت دیگری در آن یافت شود، ارزشی در نحوه تقسیم عواید آن بین مردم ندارد. در سرزمین‌های مسلمانان از شرق تا غرب، هرکجا که نفت یافت شود، مسلمانان در آن سهم واحد دارند؛ به عنوان مثال؛ مردم سرزمین حجاز از نفت‌اش نسبت به مردم اندونیزیا سهم بیشتری برده نمی‌توانند و مردم اندونیزیا همچو مردم المغرب در فاسفیت المغرب سهم واحدی دارند.

اما در مورد گرانی و افزایش قیمت بعضی از موارد زراعتی مثل گندم و یا آنچه که به عنوان علوفه استفاده می‌شود؛ سرزمین‌های مسلمانان دارای زمین‌های زراعتی فراوانی است که می‌تواند نیازهای مسلمانان را برآورده کند و از حد ضرورت هم بگذرد؛ اما سیاست کشاورزی که سرزمین‌های اسلامی از غرب اخذ نموده و دنبال می‌کنند، متکی بر واردات موالیه اولیه از خارج بوده و روی تولید مواد غیر اولیه تمرکز دارد و این سبب می‌شود تا سرزمین‌های اسلامی همیشه متکی بر خارج باشند. در غیر این صورت این چه معنا می‌دهد که سرزمین‌های ما بیش از 60% از نیازهای حبوبات خود را از روسیه و اوکراین تأمین می‌کنند؟ این کشورها از چه امکانات کشاورزی برخوردارند که ما از آن محرومیم؟ چیزی که مهم است، اراده و تصمیم سیاسی است.

این برخی از احکام نظام اقتصادی در اسلام بود؛ اگر همانگونه که الله سبحانه و تعالی دستور داده است، تطبیق گردد، هیچ فقیر و نیازمندی در سرزمین‌های اسلامی باقی نمی‌ماند، حتی مال و ثروت بسوی غیرمسلمانان سرازیر شده و تمام زمین را فراگیر می‌گیرد.

بعضی خواهند گفت؛ بلی، گفته شما مبنی بر این‌که اگر این احکام تطبیق شود، مال و ثروت زیادی حاصل خواهد شد، صحیح است؛ اما این احکام ایده‌آل و نزدیک به خیال است تا واقعیت! ما می‌گوییم که چنین نبوده؛ بلکه به خواست الله سبحانه و تعالی این شدنی و نزدیک است. شاید این مصیبت و سختی که جهان با آن مواجه است، از بشارت دهنده‌های گشایش بزرگی باشد که ما ده‌ها سال است در راستای آن با تمام تلاش فعالیت می‌کنیم و از شما تقاضا می‌کنیم تا با ما ببینید! گویا الله سبحانه و تعالی می‌خواهد بشریت، بی‌عدالتی نظام دموکراسی سرمایه‌داری را در بدترین شکل آن ببیند تا از آن مأیوس شود و بداند؛ آنچه را که نجات و راحل معجزه‌ای گمان می‌کرد، همان عذاب دردناکی است که اکنون به وی رسیده است! آنگاه که اسلام با خلافت راشدین بیاید؛ بشریت اعم از مسلمان و کافر شتابان به آن چنگ خواهند زد؛ همانطور که انسان در حال غرق به ریسمان نجات دست‌آویز می‌شود.

نویسنده: استاد محمد عبدالله

مترجم: محمد مزمل